

СЛОВО ХІМІКА

ГАЗЕТА ДВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Газету засновано
у 1931 році

СЕРПЕНЬ-
ЖОВТЕНЬ
2018 РОКУ
№ 86-87
(1979-1980)

Ціна вільна

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

2 СТАЖУВАННЯ СТУДЕНТІВ У ДНІПРОВСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ

3 ПОСВЯТА В ПЕРШОКУРСНИКИ

4 УНІВЕРСИТЕТ СТАВ СПІВОРГАНІЗАТОРОМ ФОРУМУ НАТО

5 В ОСЛО ВІДБУЛАСЬ ФІНАЛЬНА ЗУСТРІЧ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ «ВОДНА ГАРМОНІЯ»

6 СТАЖУВАННЯ СТУДЕНТІВ В КИТАЇ ЗА ПРОГРАМОЮ ERASMUS+

7 НАШІ ЮВІЛЯРИ

ПОДІЯ

У День відкритих дверей школярів дивували захопливим хімічним шоу

30 вересня в університеті відбувся День відкритих дверей, у ході якого майбутні абітурієнти ознайомилися з особливостями вступу та навчання в єдиному в Україні спеціалізованому ВНЗ хімічного спрямування.

Особливо приємним було те, що цей захід відвідали не лише одинадцятикласники, а й зовсім юні школярі – учні сьомих-восьмих класів, які обирають майбутню професію.

Свої освітні програми і переваги навчальної й наукової діяльності презентували усі факультети та випускові кафедри університету. Школярі та їхні батьки, які

відвідали День відкритих дверей, мали змогу поспілкуватися з деканами, провідними професорами та молодими вченими університету, а також взяти участь у проведенні хімічних дослідів.

Захопливе хімічне шоу для гостей заходу підготували справжні хіміки – викладачі університету та старшокласники, які навчаються у Малій академії наук. Вони наочно продемонстрували процес виверження вулкану, зміну кольору предметів за допомогою хімічних речовин, моментальне виведення плям від йоду на тканинах та створення спец-ефектів у кіно, а також багато інших цікавих явищ. Участь у хімічних дослідах, які безпечні й не потребують особливих навичок, могли взяти усі охочі.

Ректор університету Олександр Півоваров ознайомив майбутніх абітурієнтів з можливостями, які гарантує навчання в УДХТУ. Це – навчання за програмами подвійних дипломів в університетах Європи, працевлаштування в компаніях зі світовим ім'ям, таких як Procter&Gamble, яка вже багато років співпрацює з УДХТУ, досвід громадської діяльності, волонтерства та реалізація творчих здібностей. Вивчення іноземних

мов, наголосив ректор, підвищує конкурентоспроможність майбутніх фахівців.

Учасники заходу змогли переконатися у правильності вибору майбутньої спеціальності та університету, або ж задуматися над зміною сфери своїх інтересів. Український державний хіміко-технологічний університет запрошує до лав студентства талановиту молодь, яка прагне пов'язати своє життя з хімією чи іншими галузями знань, які викладаються в університеті. Досвідчені викладачі допоможуть Вам отримати нові знання та здобути корисну професію.

XX УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ З НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

З 17 до 20 вересня 2018 року в м. Дніпро відбулася XX Українська конференція з неорганічної хімії за участі закордонних учених, яку провели Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України, ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» та Наукова рада з проблеми «Неорганічна хімія» НАН України.

Конференція присвячена знаменній події у науковому житті країни – 100-річчю Національної академії наук України, зібрала понад 200 учасників – науковців-хіміків, серед яких 11 дійсних членів та член-кореспондентів НАН України, 150 докторів і кандидатів наук, співробітників академічних інститутів і викладачів ВНЗ, інженерів, аспірантів та студентів. З привітанням виступили ректор нашо-

го університету професор Півоваров О. А., директор Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України, голова Наукової ради з проблеми «Неорганічна хімія» НАН України, член-кореспондент НАН України Пехньо В. І. Конференція розпочала свою роботу пленарними доповідями: професора Мак-

сіна В. І. «А. М. Голуб та становлення і продовження розвитку неорганічної хімії в Україні» та «Синтез, властивості та застосування феромагнітних наноматеріалів», члена-кореспондента НАН України Стрижака П. Є. «Новітні неорганічні матеріали для каталізу», професора з Польщі Стародуба В. А. «Аніон-радикальні солі TCNQ з катіонами на основі комплексів перехідних металів».

Сучасні дослідження з проблем неорганічної хімії представлено на конференції наступними напрямками: хімія координаційних сполук та біонеорганічна хімія, фізико-неорганічна хімія та нанохімія, хімія твердого тіла, сучасні енергетико-технологічні технології. Всього на конференції заслухано 4 пленарних та 51 усну доповідь.

(Закінчення на стор. 2)

СТАЖУВАННЯ СТУДЕНТІВ У ДНІПРОВСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ

У рамках двосторонньої програми «Освітньо-практичний трансфер» 29 жовтня 2018 року п'ять студенток денної форми навчання економічного факультету УДХТУ спеціальностей «Економіка підприємства», «Маркетинг» та «Менеджмент» за підтримки організації «Громадський рух «Gender Stream» пройшли стажування у Дніпровській міській раді.

Мета стажування – ознайомлення дівчат з практичною діяльністю Дніпровської міської ради задля формування у них уявлення про сучасні підходи, технології та інновації, які застосовуються у процесах ухвалення рішень.

Багато уваги було приділено роботі Департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради.

Стажування проводила заступниця директора Департаменту соціальної політики Юлія Дмитрова, завдяки якій молоді жінки та дівчата Дніпра занурилися в непростий щоденний робочий процес і детально вивчали механізми та підходи управлінської галузі.

Співпраця з польськими науковцями

У жовтні 2018 року доцент кафедри ПП та ФНПМ Денис Черваков та викладач кафедри ТПЖ та ХП Марія Земелько відвідали Центр полімерних та вуглецевих матеріалів Польської академії наук у місті Забже.

Новітній центр, збудований у 2007 році, широко відкрив свої двері для українських фахівців. Наша делегація була вражена сучасним обладнанням, яким оснащені лабораторії центру.

Незважаючи на культурну спорідненість Польщі та України, мовою спілкування між колегами було обрано англійську – міжнародну мову науковців.

Польські науковці, заслухавши доповіді представників нашого університету, відзначили наукову майстерність та високий рівень підготовки фахівців УДХТУ.

Також на технічній зустрічі робоча група взяла участь у створенні Польсько-Української лабораторії ADVPOLCOM (Advanced polymer and composites) та отримала сертифікати за вагомий внесок у заснування цієї установи.

Фундамент для створення лабораторії шляхом плідної співпраці з польськими науковцями заклали завідувач кафедри ТПЖ та ХП, професор Черваков О.В., завідувач кафедри ПП та ФНПМ, професор Бурмістр М.В. та доцент кафедри ПП та ФНПМ Свердлівковська О.С.

У ході двосторонніх зустрічей було обговорено спільні наукові інтереси та вирішено зміцнити відносини між двома організаціями шляхом створення загальних практичних і наукових проектів.

У майбутньому планується втілення договорів про творче та технічне співробітництво.

XX УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ З НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Опубліковано збірник, що містить 218 тез доповідей учасників конференції (зокрема, 5 доповідей іноземних науковців) за матеріалами оригінальних досліджень, виконаних за останні роки в академічних установах, на хімічних кафедрах ВНЗ та в інших установах.

У напрямі хімії координаційних сполук та біонеорганічної хімії доповіді стосувалися проблем синтезу і всебічного вивчення координаційних сполук (гетерометалічних, поліядерних комплексів, супрамолекулярних структур, координаційних полімерів і макроциклічних сполук), їхньої будови, властивостей і функціонального призначення, особливо можливостей застосування у медицині як потужних лікарських агентів, біологічно активних речовин тощо. Декілька доповідей були представлені за матеріалами докторських дисертацій, що готуються до захисту (Голіченко О. А., Козачкова О. М., Бережницька О. С., Хома Р. Є., Солопан С. О.).

Доповіді за напрямом фізико-неорганічної хімії та нанохімії присвячено новим результатам з отримання нанопористих і нанорозмірних вуглецевих мате-

ріалів, нанокомпозитів, вивчення їх фізичних властивостей з метою використання в окремих галузях нової техніки, альтернативної енергетики, створення енергозощадних матеріалів, застосування неорганічних нанооб'єктів у біології та медицині.

На секційному засіданні, де було об'єднано доповіді з хімії твердого тіла, кристалохімії та сучасних енергоекологічних технологій, йшлося про досягнення у дослідженнях нанодисперсних оксидних сполук, феромагнітних часток, високотемпературної надпровідної кераміки, створення нанобіотехнологій і біокompatивних систем, а також нових сполук і матеріалів (мембран, сорбентів, катализаторів), перспективних для технологічного використання завдяки їх цінним фізико-хімічним властивостям (оптичним, магнітним, сенсорним, люмінесцентним, напів- та надпровідниковим тощо). Представлено дослідження фазових діаграм стану як наукової основи одержання нових функціональних матеріалів з прогнозованими властивостями. Приділено увагу енергоекологічним проблемам та технології нітратних енергоконденсованих систем.

Лекційний семестр «Університету третього віку» розпочато

06 жовтня в Українському державному хіміко-технологічному університеті розпочався лекційний семестр «Університету третього віку» – інноваційного проекту, у якому Дніпровська міська рада, за ініціатииви міського голови Бориса Філатова, реалізує один із найважливіших принципів навчання – навчання впродовж всього життя.

На першому занятті для гостей заходу викладачі університету підготували та провели захопливе хімічне шоу. Вони начодно продемонстрували процес виверження вулкану, кольорові метаморфози предметів під дією хімічних речовин, моментальне виведення плям від йоду на тканинах та створення спецефектів у кіно, а також багато інших цікавих явищ. Участь у хімічних дослідах, які безпечні й не потребують особливих навиків, могли взяти усі очі. Варто відмітити, що цей захід від-

відали не лише слухачі «Університету третього віку», а й їхні онуки, що дозволило з користю провести час представникам різних поколінь та об'єднати інтереси й додати спільних тем для спілкування. Сподіваємось, що зустрічі слухачів «Університету третього віку» у стінах УДХТУ стануть доброю традицією.

ПОСВЯТА В ПЕРШОКУРСНИКИ

31 серпня Український державний хіміко-технологічний університет зустрів першокурсників, щоб привітати їх зі вступом до нашого вишу. У цій важливій для кожного вступника події взяли участь першокурсники усіх факультетів нашого університету.

Запальним танцем відкрив свято танцювальний колектив УДХТУ «Фантазія».

З урочистою промовою до першокурсників звернувся ректор Українського державного хіміко-технологічного університету, професор Олександр Півоваров. Ректор привітав усіх першокурсників з початком їхнього студентського життя, сповненого неймовірною кількістю нових знань та емоцій, а також побажав успіхів у навчанні та подальшій кар'єрі. За традицією ректор вручив представникам першого курсу символічний студентський квиток.

Ще один важливий атрибут студента – Залікову книжку – першокурсники отримали від першого проректора УДХТУ Віктора Голеуса, який також привітав студентів і побажав їм успіхів у подальшому житті.

Зірковим гостем заходу стала випускниця Хімтеху, учасниця проекту X-Фактор Ксенія Башибулар.

Крім того, у ході свята вчорашніх абітурієнтів, а сьогодні вже студентів УДХТУ, познайомили з можливостями для наукового та творчого розвитку, які пропонує наш навчальний заклад.

Наостанок у небо було запущено повітряні кульки, як символ мрій, що дуже скоро мають збутися.

Після посвяти нові студенти УДХТУ відправилися на зустріч зі своїми деканами і кураторами.

Вітаємо наших першокурсників, бажаємо їм натхнення і сил, та віримо, що роки навчання в УДХТУ дадуть поштовх до успіху й досягнення життєвих цілей кожного з них!

НАШІ ВИПУСКНИКИ ПРАЦЕВЛАШТОВУЮТЬСЯ ДО КРАЩИХ СВІТОВИХ КОМПАНІЙ

Головна мета нашого університету виховати фахівців найвищого гатунку, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці не лише України, а й світу. Будучи єдиним спеціалізованим вищим навчальним закладом з хімічним напрямом підготовки в країні, наш університет надає студентам унікальні знання, які цінуються міжнародними роботодавцями.

Про інтерес закордоном до українських фахівців, зокрема випускників УДХТУ, свідчить приклад випускника магістратури 2018 року Валентина Калінюка, який зараз працює у Чеській Республіці.

У 2012 році хлопець вступив на факультет ТВМС, де вивчав хімію і технологію еластомерів. За роки навчання в нашому університеті він зарекомендував себе як талановитий і відповідальний студент, заслужив повагу викладачів та однокурсників. Паралельно Валентин вивчав іноземні мови, що знадобилося йому при влаштуванні на роботу.

Отримавши ступінь бакалавра, у 2016 році Валентин вступив до магістратури. Науковим керівником хлопця у написанні магістерської дисертації став доктор технічних наук, професор кафедри хімії та технології переробки еластомерів Овчаров Валерій Іванович. Цей вибагливий

викладач сприяв подальшому науковому і професійному зростанню студента, мотивував працелюбність та інтерес до навчання. Валентин одержав диплом магістра з відзнакою, чим продовжив традицію своєї родини, у якій вже декілька поколінь закінчили ВНЗ з «червоним» дипломом.

По закінченню університету Валентин випробовує себе закордоном. У Чехії фахівцем зацікавилася відома компанія Koh-i-Noor Hardtmuth – одна з лідерів виробництва канцелярських товарів, у якій Валентин зараз успішно працює.

Випускники нашого університету цінуються як на батьківщині, так і за її межами, а міжнародні компанії, що мають підприємства в Україні, зокрема, Procter&Gamble, є постійними партнерами УДХТУ і зацікавлені у працевлаштуванні студентів по закінченню університету.

Український державний хіміко-технологічний університет і надалі буде розвивати міжнародні зв'язки та використовувати найновіші методики навчання студентів, щоб випускники мали змогу обирати роботодавців зі світовим ім'ям.

ПОДІЯ

УНІВЕРСИТЕТ СТАВ СПІВОРГАНІЗАТОРОМ ФОРУМУ НАТО

У рамках міжнародного співробітництва, і, зокрема, за програмою НАТО «Наука для миру і безпеки» фахівці з різних країн на спільних зустрічах обговорюють проблему загрози терористичних атак на життєво важливі об'єкти інфраструктури і способи їх оптимального вирішення.

З 8 до 11 жовтня в Осло на робочій нараді «Physical and Cyber Safety in Water Critical Infrastructure» за участю представників з 12 країн НАТО і 6 країн-партнерів цього альянсу обговорювалися проблеми кібербезпеки, запобігання і нейтралізації злочинних фізичних впливів на об'єкти водопостачання і канали-

зації.

Співголовами форуму були керівник програм «Водна Гармонія-II» і «Водна Гармонія – Еразмус+», професор Харша Ратнавіра (Норвезький університет природничих наук) і ректор нашого університету, професор Олександр Півоваров.

Почесними учасниками форуму були виконавчий директор Міжнародної водної асоціації (IWA), професор Кала Ваиравамурти та президент Європейської водної асоціації (EWA), професор Хосе Матос.

Крім ДВНЗ УДХТУ участь у форумі від України брали представники НТУУ

«Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського», Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), Черкаського державного технологічного університету, фірми «Екософт» (м. Київ). Науковцями від нашого університету на цій нараді було зроблено дві доповіді. Також для участі у форумі були запрошені університети-учасники проєктів «Водна Гармонія» з Казахстану, Молдови, Польщі та Німеччини.

Представлені матеріали і результати їх обговорення засвідчили, що водний тероризм, який виник ще на початку становлення людської цивілізації,

особливу небезпеку становить і в наш час, оскільки підприємства водопідготовки, водопровідні та каналізаційні мережі стають особливо уразливими об'єктами унаслідок безпрецедентних міграційних процесів та доступу до джерел інформації через мережу Internet.

У зв'язку з необхідністю консолідації зусиль щодо запобігання здійсненню актів водного тероризму в наших країнах було ухвалено продовжити співпрацю в рамках грантової програми «Розумна вода».

Студентів запросили на екскурсію до банку

У рамках двосторонньої програми «Освітньо-практичний трансфер» 19 жовтня 2018 року студенти 3 та 4 курсів денної форми навчання економічного факультету ДВНЗ УДХТУ відвідали Головний офіс Concord Bank з екскурсією.

Під час екскурсії студенти побували у VIP-касі, депозитарії, серверній банку, відділі з обслуговування VIP-клієнтів, а також приймальній Голови правління банку. У кожному відділі студентам надалася можливість побачити, як різноманітні процеси відбуваються у реальному часі у банківській сфері.

Крім цього, студенти зустрілися для бесіди з головою правління Concord Bank, під час якої студенти жваво ставили питання та отримали цікаві нестандартні відповіді, цікавилися порадами стосовно необхідних знань, навичок та вмінь для фахівців, що планують працювати у банківській сфері.

Наприкінці екскурсії працівники служби маркетингу банку розповіли про можливі програми стажування для студентів в Concord Bank.

ЛІТНЯ ПОДОРОЖ ДО НОРВЕГІЇ

Влітку 2018 року завдяки проєкту «Water Harmony» трьом студентам нашого університету пощастило побувати у Норвегії. Так, Ігнат'єв Максим і Махія Анастасія з групи 4-ТНР-12 та Прищенко Людмила з групи 5-ТЖ-67 мали змогу три тижні навчатися та жити у Норвегії.

Перший тиждень своєї навчальної мандрівки вони побули на Шпіцбергені, норвезькому архіпелазі, розташованому у Північно-льодовитому Океані. Саме на архіпелазі наші студенти познайомилися з іншими учасниками проєкту. Усього було 45 учасників з країн Азії, Африки та СНГ, при цьому з України була найбільша кількість студентів – 10 чоловік.

Навчальний процес займав немало часу: з 9⁰⁰ і до 20⁰⁰ вони проводили на лекціях та різноманітних групових роботах. Після закінчення курсу про холодний клімат на о. Свалбард наші студенти продовжили навчання у місто Ос, де розташований Норвезький університет природних наук

(NMBU).

На думку наших студентів, найкраще з навчального процесу – це можливість попрацювати у сучасних лабораторіях та ознайомитись з інноваційними методами водопідготовки. Для закріплення отриманих знань вони відвідали екскурсію по норвезьким водоочисним станціям, де зрозуміли, чому норвежці ображаються, якщо в магазині ти шукаєш негазовану воду, бо вони переважно п'ють воду з-під крану і вона якісна та дуже смачна.

Впродовж всього навчання студентам допомагали випускники з нашого університету та КПП, які поїхали жити, працювати та вчитись у Норвегію та лектори Норвезького університету природничих наук. Особливу підтримку вони відчували з боку засновника проєкту, професор Харши Ратнавіри, який може пояснить будь-що, та допомогти з будь-чим.

Студенти щиро вдячні нашому університету та особисто Роману Смотраєву за надану можливість.

«ЛІГА ХІМТЕХУ»: ПЕРШИЙ ЕТАП

18 жовтня в університеті відбувся перший етап міжфакультетського чемпіонату з гумору «Ліга Хімтеху 2018». Традиційно фестиваль відкривається студентами-першокурсниками.

Родзинкою цього річного змагання було поєднання гумору з демонстрацією студентських талантів. Фестиваль відбувався у два конкурси: фрістайл (гумористичне знайомство глядачів з командами) та батл талантів, де учасники демонстрували свої інші творчі здібності.

Учасників фестивалю привітали своїми відеозверненнями і підбадьорили зірки телевізійної «Ліги Сміху»: Іван Люленов, Олександра Машлятіна, Олексій Станкевич, Віктор Розовий, Марк Куцєвалов, Юрій Ткач та Ігор Ласточкін. Останній починає свій творчий шлях саме зі сцени УДХТУ.

Саме в першому конкурсі стало зрозуміло, що всі команди добре підготувалися та націлені на перемогу. Першокурсники жартували про навчання, взаємовідносини, інші актуальні для студентів теми.

Батл талантів показав різнобічність творчих здібностей наших першокурсників. Тут були запальні танці, чаруючий спів, неперевершена гра на музичних інструментах, бітбокс та акробатичні трюки.

Поза конкурсом у концерті виступала команда «Ліги Сміху», збірна нашого університету «Племя «Ошибки Дарвина».

Кожна команда, яка взяла участь у змаганні, була нагороджена дипломами та подарунками.

Журі відмітило талант студента факультету КНІаІ Кузнецова Стаса, який продемонстрував на сцені свій бітбокс, і нагородило його кубком «Ліги Хімтеху» як переможця творчого батлу.

Переможцем у творчому батлі стала команда економічного факультету «И смех и грех», яку також було нагороджено почесним кубком.

У конкурсі гумористичного знайомства здобула перемогу команда ТВМС «Институт благородных девиц».

Виступ першокурсників був дуже гідним, глядачі отримали багато позитивних емоцій.

Студенти УДХТУ отримали стипендію від підприємства

Подолання сучасної національної кризи і розвиток всіх галузей промисловості можливий тільки при тісному співробітництві навчальних закладів, які готують фахівців і самих підприємств, що зацікавлені прийняти на роботу молодих, ще недосвідчених випускників.

Яскравим прикладом відвертої зацікавленості в кадрах є будівельна компанія ТОВ «ЮДК», яка вже протягом трьох років тісно співпрацює з університетом.

Компанією ТОВ «ЮДК» окрім проходження випускниками повноцінної виробничої практики і насичених цікавих екскурсій на підприємство, започатковано стипендіальну програму для студентів УДХТУ. Підприємство вже четвертий раз поспіль, починаючи з 2016 року надає підтримку у вигляді стипендії студентам, які навчаються на старших курсах за освітніми програмами «Хімічні технології

в'язаних (будівельних) матеріалів» та «Технології машинобудування».

Необхідно зазначити, що така стипендіальна програма включає підтримку як найкращих студентів, так і студентів з незахищених соціальних груп (малозабезпечених, багатодітних сімей, сімей учасників АТО тощо).

Стипендія призначається за результа-

тами незалежного відбору представниками компанії ТОВ «ЮДК»: на основі успіхів студентів, які відображені в заліковій книжці, рекомендаційного листа з деканату або випускової кафедри.

Зараз вже відомі переможці, які будуть отримувати протягом півроку стипендію ЮДК в розмірі 1500 грн. щомісячно. Ними стали:

Каліщенко Юлія Русланівна, студентка гр. 5-ТВ-66;

Мужикова Тетяна Олександрівна, студентка гр. 6-ТВ-63;

Дворецький Ігор Анатолійович, студент гр. 6-МП-13;

Саянов Дмитро Ігорович, студент гр. 6-ТМ-14.

Вітаємо наших студентів із заслуженою перемогою, а компанії ТОВ «ЮДК» висловлюємо щиро подяку в підтримці талановитої молоді!

В Осло відбулась фінальна зустріч учасників проекту «Водна Гармонія»

З 5 до 8 жовтня представники проекту «Harmonising water related graduate education – Water Harmony ERASMUS+» від Норвезького університету природничих наук організували фінальну зустріч учасників проекту.

У заході взяли участь представники 10 університетів-партнерів з 7 країн. Це була остання зустріч учасників проекту, тому всі питання, винесені на обговорення, були пов'язані з аналізом виконаних завдань і підготовкою підсумкового звіту: фінансова звітність; звітність щодо мобільності студентів і викладачів; повний огляд розроблених лекційних

матеріалів; огляд підготовлених лабораторних робіт; звіт про статус закупівлі і використання обладнання; електронне навчання – використання розроблених навчальних курсів на платформах дистанційного навчання університетів-учасників проекту; звіт про впровадження результатів реалізації проекту в різних університетах. Одним із головних питань було питання продовження співпраці між учасниками в освітній або науковій сферах.

На цей час розроблено, відрецензовано і розміщено на платформі дистанційної освіти Норвезького університету природничих наук 73 лекції (90% всіх лекцій) з

курсів: «Управління водними ресурсами»; «Водопостачання»; «Очищення стічних вод»; «Управління промисловими стоками»; «Інновації та підприємство»; «Академічне письмо, наукові публікації та презентації». Презентації розроблених курсів перенесено на платформу дистанційної освіти Українського державного хіміко-технологічного університету. Крім того, розроблено, відрецензовано робіт для курсів «Водопостачання» і «Очищення стічних вод», що складається з 17 лабораторних робіт.

(Закінчення на стор. 6)

Стажування студентів в Китаї за програмою ERASMUS+

Китай... А які думки у вас виникають, коли чуєте це слово? Асоціації у кожного різні. У когось вони пов'язані з величчю, а в деякого навпаки – з поганою якістю чи фальшивкою. Проте насправді там все справжнє, відкрите, щире. Свідченням цього є розповідь про надзвичайну подорож, яку здійснили цього літа у рамках проекту Water Harmony ERASMUS+ аспірантка кафедри ТНР та Е Анна Макарова та студентка групи 5-ТНР-12 Анастасія Махня.

Нас дуже гостинно зустріли студенти Циндаоського технологічного університету. У дорозі ми познайомилися з учасниками проекту з інших міст України. Наступного дня у нас

розпочалися дуже цікаві лекції. Розклад занять було складено. В обідній час нам давали більше часу для того, щоб опрацювати прослуханий уранці матеріал.

На перші вихідні організатори проекту запланували подорож до міста Jinan. З поверненням до Циндао нас чекав тиждень цікавих лабораторних робіт. Побачили та навчилися працювати з деякими новими

для нас приладами.

Наступний тиждень пройшов дуже динамічно, оскільки шодня ми відвідували водоочисні станції та дізнавалися, як можна застосувати отримані знання на практиці.

Останній день запам'ятався нам дуже приємною вечерею та спілкуванням з усіма учасниками проекту. За одними столами сиділи як студенти, так і викладачі, й ми взагалі не відчували дискомфорту.

Емоції, що ми там відчували, неможливо передати словами. Вони залишаться у нашій пам'яті назавжди. Це – неоціненний досвід, нові знання, нові знайомства. Тому від широго серця хочемо подякувати проекту Water Harmony ERASMUS+, викладачам та

студентам Циндаоського технологічного університету, викладачам кафедри ТНР, а також усім організаторам, які зробили можливою цю поїздку. А всім студентам хочемо побажати лише одного – не втрачайте жодної можливості у своєму житті! Вивчайте мови, руйнуйте кордони, плануйте для себе грандіозні цілі. А наш університет допоможе вам у цьому.

ВОДНА ГАРМОНІЯ – II. НАВЧАЛЬНІ СЕМІНАРИ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ АЗІЇ

З 25 до 30 вересня 2018 року тривала планова зустріч робочої групи Міжнародного проекту СРЕА – 2011/10002 «Водна Гармонія – Інтеграція Освіти, Досліджень, Інновацій і Підприємництва». Зустріч була організована двома університетами, що представляють країни Центральної Азії: Киргизький національний університет та Південно-Казахстанський державний університет.

Традиційно в роботі семінарів взяли участь представники усіх університетів-партнерів. Найскладніші питання реалізації проекту – спільні наукові дослідження і публікації партнерів проекту; спільні освітні програми (програми подвійного диплома).

Спільні наукові дослідження було ухвалено поєднати з іншим видом роботи – із залученням партнерів проекту до спільного керівництва, MSc і PhD. Такий підхід дозволяє предметно підійти до формування тематики спільного дослідження і знайти точки зіт-

кнення наукових інтересів різних університетів. У ході групової роботи було сформульовано теми спільних дослідницьких робіт між університетами, визначено конкретних виконавців робіт і встановлено дати їхньої реалізації.

Друге складне питання – це реалізація спільних освітніх програм, зокрема програм подвійного диплома. Було розглянуто різні варіанти спільної освітньої діяльності: навчання за повноцінними програмами подвійного диплома (варіант навчання, що найскладніше реалізується, пов'язаний із повним узгодженням навчальних планів, умов акомодатції, шкал оцінювання, умов оплати навчання тощо); корот-

кострове навчання упродовж одного семестру з отриманням академічного транскрипту; проходження стажувань, науково-дослідних практик. Реальність узгодження навчальних планів і розробки договору про подвійний диплом, ризики і труднощі під час його реалізації, було представлено на прикладі договору про подвійний диплом, що розроблений між ПКДУ та УДХТУ.

Традиційно, великий інтерес викликав звіт про літню школу студентів, у якому було представлено результати опитування студентів після їх навчання в літній школі в Норвегії.

Цього літа студенти навчалися в Норвезькому університеті природничих наук (м. Ос, Норвегія), а також було організовано візну сесію на о. Свальбард (Шпіцберген). Відгуки студентів про лекції, лабораторні заняття, умови проживання та відпочинок завжди цікавлять викладачів як приймаючого університету, так й інших учасників проекту, оскільки це обмін величезним

досвідом організації такого виду навчання і стажування студентів.

На зустрічі також було представлено розроблену навчально-методичним відділом УДХТУ інтернет-сторінку з електронним опитувачем, за допомогою якого викладач може провести опитування студентів і скоригувати свою методику презентації лекції з урахуванням побажань студентів. Також було представлено нову сторінку сайту проекту з повним переліком методичного забезпечення навчальних курсів, що розробляються у рамках проекту.

Дуже дякуємо колегам з Киргизького національного університету ім. Ж. Баласагіна і Південно-Казахстанського державного університету ім. М. Ауєзова за прекрасно організовану зустріч і море позитивних емоцій!

В Осло відбулась фінальна зустріч учасників проекту «Водна Гармонія»

(Закінчення. Початок на стор.5)

Розроблений лабораторний практикум забезпечений необхідним лабораторним обладнанням, оскільки умовами проекту було передбачено фінансування закупівлі обладнання сумою 270 000 євро для університетів України, Китаю і Шрі-Ланки. На цей час в межах проекту профінансовано закупівлю обладнання на 266 554 євро (98,72%). Перелік придбаного обладнання містить більше ніж 100 найменувань, зокрема: спектрофотометри, турбідиметри-мутноміри, газові хроматографи, аналізатори нафтопродуктів у воді, кондуктометри, солеміри, іономіри, рН-метри, аналітичні і лабораторні ваги, сушильні шафи, термостати, дистилятори, муфельні печі, полярографи, флюоратори, аналізатори хімічного і біологічного споживання кисню, оксиметри, рефрактометри, мішалки, термостати то-

що. Придбане обладнання активно використовується в навчальному процесі при виконанні студентами лабораторних і науково-дослідних робіт і дипломуванні.

Учасники проекту використовували різні варіанти мобільності студентів і викладачів – від коротких стажувань до повноцінного навчання протягом одного календарного року.

Проект «Водна Гармонія ERASMUS+» суттєво вплинув на всі аспекти діяльності нашого університету. Інформація про використання результатів проекту в УДХТУ міститься в звіті кафедри ТНР та Е. Це, зокрема: розробка платформи дистанційної освіти університету та розвиток електронного навчання; створення навчальної лабораторії з водопідготовки та водоочищення, сучасного комунікаційного центру (використовуєть-

ся для проведення онлайн-конференцій, лекцій, семінарів і розвитку дистанційного навчання), створення лабораторії з комплексного аналізу якості води (значна частина обладнання була придбана за кошти проектів «Водна Гармонія», але університет також співфінансував наповнення цих лабораторій); використання розроблених курсів для навчання студентів за кількома освітніми програмами; відкриття нової освітньої програми «Технологія водопідготовки та водоочищення (ТВ)» тощо.

Колектив проекту УДХТУ дякує колегам з Норвезького університету природничих наук за організацію зустрічі та комфортні умови її проведення, а всім колегам – за трирічну співпрацю!

ВЧЕНИЙ, ВЧИТЕЛЬ, ЩИРА ТА ВІДВЕРТА ЛЮДИНА

Колектив кафедри аналітичної хімії і хімічної технології харчових добавок та косметичних засобів вітає з 90-річчям з Дня народження видатного вченого, доктора хімічних наук, професора **ТУЛЮПА Федора Михайловича!**

У нього променисті, уважні очі, відкрита, щира посмішка, м'який голос. З такою людиною хочеться спілкуватися, ділитися радощами і турботами. Він вміє привернути до себе співрозмовника, завжди готовий прийти на допомогу і сказати добрі слова підтримки. Напевно, такими якостями і повинен володіти справжній вчитель, не за дипломом, а за покликанням!

Федір Михайлович народився 23 серпня 1928 року в с. Червонознаменка Гадяцького району Полтавської області. Його шкільні роки припали на непростий до і післявоєнний час. У 1948 році він вступив на хімічний факультет Київського національного університету, який успішно закінчив у 1953 році і був направлений

на роботу в хімічну лабораторію на Макіївський металургійний завод, де протягом трьох років працював спочатку інженером-дослідником, а потім – керівником контрольно-дослідної групи хімічної лабораторії. За цей час ним була розроблена низка нових методик аналізу сировини та продуктів металургійного виробництва.

Любов до науки привела Федора Михайловича в 1956 році до аспірантури на кафедру аналітичної хімії Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту. Після закінчення аспірантури і захисту кандидатської дисертації у 1959 році він продовжив роботу спочатку асистентом, а з 1961 року – доцентом. У 1970 р. Тулюпа Ф.М. захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук за темою: «Хіміко-аналітичні властивості дітіокарбамінатів та їх комплексів з металами». Після захисту дисертації з 1971 року по 1972 рік працює професором кафедри. Науковий напрямок робіт цього періоду пов'язаний з вивченням механізмів реакцій утворення різнолігандних комплексних сполук, розробкою потенціометричних і фотометричних методик визначення різних речовин за допомогою сірковмісних органічних реагентів, впровадженням їх у роботу хіміко-аналітичних лабораторій.

У 1972-1981 роках професор Тулюпа Ф.М. завідує кафедрою неорганічної хімії Дніпропетровського держуніверситету. Наукові інтереси в цей період пов'язані з вивченням координаційних сполук. У

1981 році обирається за конкурсом в Інститут колоїдної хімії та хімії води АН УРСР, де працює на посадах старшого наукового співробітника відділу аналітичної хімії, завідувача лабораторією електрохімічних методів аналізу та з 1983 по 1988 роки – завідувача відділу фізико-хімічних методів дослідження. Наукова діяльність в цей період пов'язана з розробкою та вивченням властивостей іоноселективних електродів для потенціометричного аналізу та використанням хроматографічних методів аналізу для визначення органічних сполук у воді.

У 1989 році професор Тулюпа Ф.М. повертається в Український державний хіміко-технологічний університет завідувачем кафедри аналітичної хімії. На цій посаді працює до 2000 року, а з 2000 по 2011 роки – професором кафедри.

Вагомі етапи розвитку кафедри аналітичної хімії пов'язані з науково-дослідною діяльністю Федора Михайловича. Під його керівництвом виросла школа хіміків-аналитиків з електрохімічних методів аналізу, яка відома не тільки в Україні, але і за її межами. Наукові роботи цього періоду присвячені вивченню реакційної здатності сірковмісних органічних реагентів, дослідженню реакцій комплексоутворення з метою їх використання в аналітичній практиці. Під його керівництвом виконано і захищено 14 кандидатських дисертацій. Його учні працюють у багатьох містах України, а також у нашому університеті. Створена ним школа існує і за-

раз, його ідеї продовжують розвивати його послідовники.

Науковий доробок Федора Михайловича включає понад 300 наукових праць, патентів і більше 50 методичних розробок. Він є автором навчального посібника, який охоплює курс аналітичної хімії для хіміків-технологів вищих навчальних закладів і є зразком високого професіоналізму та наукової української мови. Поєднання в одному посібнику якісного і кількісного аналізу, теоретичних основ і лабораторного практикуму сприяє кращому оволодінню матеріалу студентами. Викладачі кафедри та студенти з вдячністю користуються ним і зараз.

Федір Михайлович був членом 2-х спеціалізованих рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій, неодноразово виступав в якості офіційного опонента і рецензента із захисту. Був керівником сектору з методичних питань і членом наукової ради з аналітичної хімії АН УРСР, членом редакційної колегії журналу «Питання хімії та хімічної технології».

Співробітники кафедри аналітичної хімії і хімічної технології харчових добавок та косметичних ширю вітають Федора Михайловича з ювілеєм!

Нехай душа легко і просто радіє життю, здоров'я Вас не підводить, щастя кожен день приходить, нехай оточують Вас завжди дорогі Вам люди!

Вашкевич О.Ю. доцент кафедри АХ і ХТХД та КЗ, Ніколенко М.В., проф., зав. кафедри АХ і ХТХД та КЗ.

ЧЕЛОВЕК НАУКИ

Часто в мире науки молодым ученым приходится сталкиваться с профессорами, которые пытаются построить отношения с позиции силы и авторитета, но общение с Вадимом Давидовичем Барским всегда происходит только с позиции уважения, поддержки и наставничества.

Это всегда содержательные беседы, которые сопровождаются советами. Будь то разговор на научную тему или жизненные ситуации – это всегда глубокое понимание вопроса, и как следствие, действенный совет по его решению.

Для нас Вадим Давидович – человек науки. Еще будучи студентами, мы слушали лекции Барского по дисциплине «Оптимизация химико-технологических процессов», который в то время работал в НМетАУ по совместительству. Лекции Барского всегда отличались фундаментальным подходом. Для нас, студентов пятого курса, его лекции всегда

проходили на наивысшем уровне. Это были лекции настоящего профессора.

Позже, так сложилась судьба, что мы уже в своих лекциях начали использовать материалы Барского, которые он нам любезно предоставляет для работы. При совместной работе с профессором В.Д. Барским, всегда есть чему научиться. Его отличает основательный подход и глубокое понимание вопроса, любая работа с ним всегда качественна.

Общение с ним, а также его

научные работы оказывают значительное влияние на наше научное развитие. А совместные публикации с Вадимом Давидовичем для нас наилучшие. Не менее важными для нас является его поддержка и советы при решении жизненных вопросов.

Мы не устаем удивляться его высокому интеллекту, уму, мудрости и трудоспособности. Мы горды и в то же время ответственны, что являемся его учениками.

Андрей Запорожец, Андрей Ковера

Шановний Вадим Давидович!

За роки роботи на кафедрі ЗХТ, на шляху від асистента до професора, я постійно зустрічала з Вашого боку доброзичливість і допомогу. Ваша природна інтелігентність і такт позбавила мене та інших співробітників від дрібних зауважень і критики, дозволили зберегти почуття високої гідності, яким Ви самі щедра наділені. Ваша нескінченна працьовитість і результативність, почуття гумору і оптимізм, самовладан-

ня і прекрасна фізична форма є прикладом для мене і моїх молодих колег, які мали щастя працювати з Вами і навчатися у Вас.

Поздоровляю з ювілеєм, бажаю здоров'я і довголітньої активної діяльності!

Сніжко Л.О. професор, д.х.н., зав. кафедрою ХТП

От имени всего студенчества и волонтеров группы «Поиск» Музея истории нашего вуза присоединяюсь к поздравлениям юбиляра Барского В.Д. Много поколений студентов вспоминают ваши лекции, об этом мы не раз слышали на встрече выпускников. Вы всегда были терпеливым и справедливым преподавателем.

Желаем Вам с годами только крепчать и совершенствоваться, своё слово превращать в действие, а важную цель – в достижение! Здоровья, жизненной силы и энергии, всех благ и удач.

Валерия Павлова, ф-т ТОВ и БТ

Курс на інтелект?!

«Успіх — це драбина, на яку не залізти, тримаючи руки в карманах».
П. Баует

Нещодавно під егідою Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) та за ініціативою Мінекономрозвитку України відбувся перший в Україні III Міжнародний форум інновацій «INOVATION MARKET». На цьому форумі було в кого і кому вчитися.

Форум об'єднав вчених, новаторів, винахідників, представників бізнесу, авторів успішних стартапів, консультантів у сфері захисту інтелектуальної власності, політичних діячів, представників інвестиційно-фінансових установ. Серед учасників — інститути НАН, молоді винахідники Малої АН, вузи, інноваційні компанії, стартапи, автори розробок. Широкий спектр тематик, круглі столи, майстер-класи та ін. Прозвучало стільки цікавого і корисного, що мабуть не зайве було б туди відправити цілий десант наших викладачів.

Цікаві розробки представили учні з Малої АН. Наприклад, мені дуже сподобалася віртуальна хімічна лабораторія: на екрані комп'ютера школяр «мишкою» управляє хімічними реакціями, змішуючи різні рідини, і отримує повну візуалізацію процесу та параметри реакції. Шикарна ідея! Розробка подібних комп'ютерних програм могла б замінити традиційне виконання лабораторних робіт, розв'язати низку проблем та розширити можливості дистанційного навчання. Хіба факультету комп'ютерних технологій не під силу така задача? А результати можна захищати авторськими правами та комерціалізувати.

Відбулася презентація першого в Україні Центру підтримки технологій та інновацій (TISC), створеного за сприяння ВОІВ на базі Національного офісу інтелектуальної власності (НОІВ).

TISC підтримує винахідників, малий бізнес, стартапи. Надає доступ до високоякісної технічної інформації, сприяє у розвитку проєктів, розробці патентів, охороні та управлінню правами інтелектуальної власності. Виконує роль комунікатора між стейк-холдерами, виступає провайдером та каталізатором інноваційного процесу, допомагає в ліцензуванні і трансфері технологій. Мережа TISC поширюється на базі провідних ВНЗ України з метою сприяння комерціалізації їх наукових розробок.

В рамках форуму відбувся конкурс «Марафон з інтелектуальної власності (IP Marathon)», організований НОІВ серед провідних вишів України. Там не було слабких команд, а до складу журі входили керівники провідних організацій з інтелектуальної власності та кращі експерти України.

Наші студенти: Жилко Юлія, Карина Бабіч, Дмитро Сянов та Олексій Гармаш вибороли почесне третє місце. Завдання було настільки складним і цікавим, що, виконуючи його, команда забула про час і не спала майже дві доби, працюючи на результат. Вони не лише здобули почесну пере-

могу, але й зробили дуже важливий крок до створення Центру TISC у нашому університеті. Наступний крок за ректоратом — потрібно не втратити час, розв'язати стосунки з НОІВ та закріпити статус УДХТУ, як провідного щоб досягти цієї мети, а також провести певні структурні зміни в управлінні інтелектуальною власністю.

Що я маю на увазі під структурними змінами? Фінансові проблеми переслідують наш вуз не перший рік і перспективи на майбутнє досить сумні. Та й не ми одні такі. Але ж згадаємо відомий вислів: «Наші досягнення народжуються з наших проблем». Головна цінність вишу — це інтелект, а точніше інтелектуальний капітал, яким потрібно управляти. Але приходять нові студенти, навчаються і безслідно залишають альма матер — «праця для Сізіфа» і майже ніякого прибутку. Під час навчання студенти рвуться за заробітками, пропускають заняття і ми не знаємо, що з цим вдяти і як їх втримати. Можливо вони йдуть туди де цікавіше або тепліше? Чи знаємо ми їх думку? Яка б ідея об'єднала колектив, вимусила працювати як єдиний механізм всі факультети, викладачів і студентів? Як поселити дух змагання в ко-

лектив? Чи ми здатні змагатися лише в розвагах на сцені, а в інтелекті й реальній справі слабо? Тримати в руках всю хімічну науку України і так жебракувати. Винаходи лише заради дисертацій, Scopus, як воронка для витікання незапатентованих ідей наших вчених.

«Зроби винахід бізнесом» підказує «INOVATION MARKET» і протягує руку допомоги.

Як це зробити? Драбина чекає на нас, але потрібно витягти руки з карманів.

Для початку — стати на цей шлях. «Будь який початок складний», але реформувати «Відділ інтелектуальної власності» в «Відділ оцінки, охорони і комерціалізації інтелектуальної власності» з відповідною комплектацією і постановкою задач конче потрібно. Перебороти інтелектуальну безграмотність та навчати винахідництву також. Перестроювати систему так, щоб студент був в захваті від того, що він є творцем і смакує реальний результат своєї праці саме в цьому колективі. Є над чим поміркувати і що запропонувати.

Тема актуальна і потребує обговорення. Редакція газети «Слово Хіміка» готова надати платформу для дискусій і чекає матеріали вже в наступному номері.

Сергій Кіжасев,
доцент кафедри МтаІМ

СЛОВО ХІМІКА

Газета ДВНЗ
«Український державний хіміко-технологічний університет»

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
м. Дніпро,
просп. Гагаріна, 8, кімн. 451.

Редактор О.РОДИОНОВ
E-mail: slovo_ximik@iu

Серія ДС № 80 від 10.01.1994 р.
Обсяг 2 друк. аркуш.
Друк TOSHIBA
Зам № 526.
Тираж 1000 прим.

Газета віддрукована у
РВВ ДВНЗ УДХТУ
св. ДК №5026 від 16.12.2015 р.
49005, м. Дніпро,
просп. Гагаріна, 8